

KÁVÉFŐZŐK SZAKLAPJA

A magyarországi kávéfőzők és segéd munkások érdekeit védő szak- és társadalmi havilap.
A KÁVÉFŐZŐK SZAKEGYESÜLETÉNEK HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZESÉSI ÁR: Egész évre ..... I kor. 68 fill. Fél évre ..... 84 Egyes szám ára 14 fillér.		Megjelenik havonta egyszer. Előfizetések SCHÖNHERR JÓZSEF címére: VII., Dob-utca 72, I. em. 10 küldendők.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: VII., Dob-utca 72. szám, I. em. 10. Ide küldendők a lapot illető közlemények. Szerkesztővel értekezni mindennap lehet.
--	--	---	---

Tisztességes bánást követelünk.

(s.) Az öntudatos munkás nemcsak több fizetést, rövidebb munkaidőt, de tisztességes bánást is követel magának. Ami természetesen is.

Az öntudatos munkás, aki tisztában van az ő osztályhelyzetével, tudja, hogy a társadalomnak egy hasznos tagja és az ő munkája után sokan élnek olyanok, akik kevésbé végeznek hasznos munkát, legfeljebb a tisztességes munkások felett hajcsárkodnak.

Ilyen hajcsárszerepet töltött be a «Szabadság»-kávéház éjjeli *likőrös* tündére is már évek hosszú sora óta.

Egy légiót lehetne már azokból a pincérekéből, kávéfőzőkből és konyhalegényekből kiállítani, akiknek ez a *perszóna* az életét megkeserítette s ráadásul kenyérkeresetüktől megfosztotta, míg végre akadtak önzetes emberek, akik megállít kiállítottak e hó 3-án, a minden hatalommal felruházott féktelenkedő *szoknyás* hajcsárnak.

Ismeretes dolog, hogy a «Szabadság»-kávéházban hosszabb ideig csak azon pincér és kávéfőző vagy konyhalegény maradhatott meg, aki baromi türelemmel huzta az igát és eltűrte mindazokat a durvaságokat, amelyekben az éjjeli kaszirnő részéről minden ok nélkül a személyzet részeseült.

Hogy bebizonyítsuk a «Szabadság»-sztrájk jogosságát, csak egy-két példát hozunk fel annak igazolására, hogy a kávéfőzők részéről nem történt szerződészegés.

A kávéskonyhán példának okáért nem volt szabad a munkásoknak egymáshoz szólni, ha mégis megeselekedtek, hangosabban beszéltek, habár üzleti dologból kifolyólag is, a szoknyába bujt hajcsár rögtön ott termett és rájuk rivallt, hogy dolgozzanak, aki beszélni akar, menjen az udvarra vagy ahová akar, mert különben ki lesz dobva, aki nem hallgat.

A pincérekkel pedig oly komiszul bánt, hogy nem találunk szavakat, amivel jellemezhetnénk e modern rabszolgahajcsár

tizennegyedik századba illő szellemeskedéseit.

Azt fel sem említjük, hogy a kávédaráló kitűnő szolgálatot tett volna a XV. századbeli *spanyol inkvizítoroknak*, t. i. olyan volt ez az emberkinzó masina, hogy a két konyhalegény *öt percnyi* hajtás után kénytelen volt *líhegve* megállni s újabb erőt gyűjteni, hogy a kívánt mennyiségű kávé ledarálják. És egy ilyen megállásnál rögtön ott termett a hajcsár kisasszony és hallatta az ő stentori hangját. Ezek a türlhetetlen állapotok annyira elkészerítették a «Szabadság»-ban dolgozó kávéfőzőket, azok segéd munkásaikat, hogy megbízták a nappali kávéfőzőt, mint az ottani bizalmiférfit, hogy kérje a főnöktől az itt felsorolt bajok orvoslását.

Azonban a t. főnök azt a választ adta, hogy akinek nem tetszik a fennálló rend, az mehet.

Ezután a szervezet és a főnök között megindult a tárgyalás. De hiába volt minden.

TÁRCZA.

Szemelvények a multból és jelenből.

Bizony kritikus nap volt a mult év szeptember tizenötödike!

Sokan úgy beszéltek akkortájt és az újságok is írták, hogy *ribillió lesz* Budapest utcáin, mivelhogy a szocialisták felvonulást rendeznek a *választói jog* érdekében a parlament elé.

Biz én meg is tudom érteni, hogy a nyárspolgár és annak sajtója ribilliót jósolt akkortájt.

Mert azt tartja a példabeszéd, hogy a rossz lelkiismeretű ember fél az igazság kiderülésétől.

Már pedig a szocialisták akkor az igazságot akarták kiugratni a Duna-parti *törvényt és igazságot* alkotók házából. Hogy eddig nem sikerült, — nem a szocialisták büne.

1905 szeptember tizennégy... Oh, mily forrongás! Mily lávaszerű forrongás dult ekkor a kávéfőzők kebelében. A sok éven át összegyülemlett keserűséget ezen a napon, mint a Vulkán, úgy öntötték ki magukból a kávéfőzők és segéd munkások.

Az összegyülemlett keserűségből Vulkán lett, mely kitört belőlünk sztrájk alakjában.

Egy szokatlan s elképzelhetetlen valami. Ki hallott ilyent?

Hogy a fényes és minden kényelemmel berendezett kávéházak fehér rabszolgái megeseledjék azt, hogy megtagadják a haza *kis és nagy* honmentői részére a különféle kellemes italok elkészítését.

Igy esett meg azután az a kellemetlen dolog, hogy a kizsákmányoláshoz szokott kávéások kénytelenek voltak — brrr! hallatlan! — a *klozetes* asszonyokkal készíttetni a kegyelmes és nem kegyelmes uraimék reggelijét.

— Atkozott szocik, ez a ti művetek!
Mondták a kávéások.

Ekkor kezdődött a megjósolt *ribillió*. Az ólombetűkkel haragba estek a nyomdászok.

Nem akarták tűrni, hogy az ólombetűk, amelyek a világosságot volnának hivatva terjeszteni, hogy azok napról-napra a szervezett munkásságot gyalázzák.

A szervezett munkásság hadat izent a gyalázkodó lapok nyomdáinak.

Folyt az utcai harc, az ólombetűk szerte heverték, a kávéházablakok csörömpöltek, a vendégek szétrebbentek.

Szegény kávéfőzők, titeket vádoltak, pedig ti nem tettetek semmit, csak szemléltetek.

De a kávéások ablakvédő társulatot alakítottak tizezer koronával. De a ti éhbéreteket megjavítani nem akarták.

1906 szeptember tizenötödikén béke van köztünk...

Tanultak ők, de tanultunk mi is. Megtanultuk azt, hogy a munkásság ereje a szervezettségben rejlik.

Mennyi változás!

Egy év lepörgése alatt lett *tulipánkert*, amelyből kisarjadzott a tulipános kormány (vagy fordítva), amely máris *nagy* szociálpolitikai törvénnyel készül segíteni a munkásokon a baleset és betegpénztárak reformálásával.

Hogy a *Népszava* ezt a törvényt elnevezte *alamizsna*-törvénynek, ki tehet arról? Hogy miért, mi tudjuk.

Talán Szerényi államtitkár is tudja. Hát a *Hochstedterek* a lakásuszorával semmik?

Igen ám, de az építőmesterek azért sem építenek éhséggladásokat. Ők kizárják munkásaikat. Éljen a magyar *betyárizmus*.

Ej, ha beletörnék a foguk ebbe a dióba az építőmester uraknak, mit szólna ehhez Szerényi ur?

Boldog a magyar! Van Washington-szoborunk. Megszűnt a kivándorlás Tulipániából. Oh, Polónyi, Polónyi!

A főnöknel a *góg* győzött az észszerűség felett. Hajthatatlan maradt a kávé ur, mire a konyhai alkalmazottak sztrájkba léptek, hogy megvédjék a munkásbecsületet. De sztrájkba léptek az ott dolgozó pincéreknek az a része is, akiknek volt önérzetük és adnak valamit a munkásbecsületre. A sztrájk eredménytelenségével végződött. A munkások megvédték becsületüket.

Nem foglalkoznánk mi e sztrájkról lapunk vezetőhelyén, ha a munkáltatók egyenesen nem kényszerítettek volna rá.

Az ipartársulat, akivel szerződésünk van, hatalmi kérdést akart csinálni ebből a sztrájkból.

Egyenesen ránk akarja olvasni, hogy mi megtörtént a szerződést, amikor a «Szabadság»-ban dolgozó szervezetünk tagjait szerződésünk ellenére sztrájkba engedték menni.

Csak legyünk igazságosak, t. ipartársulat!

Ha szerződészségéről beszélhetünk, ennel az esetenél hát ki szegte azt meg?

Nem-e áll benn a szerződésben, hogy tisztességes bánásban részesítik a munkásokat?

Már pedig a «Szabadság»-ban ez nem volt így!

És annál súlyosabb beszámítás alá esik ez, mivel a főnök *szuggesztíója* alatt álló hajcsár volt az, aki türethetlenné tette a munkások helyzetét.

És nem-e felháborító az, hogy a munkásoknak sztrájkjal kell kiküzdeni azt, hogy velük emberiesen bánjanak? Nem tehetünk róla, t. kávé urak, hogy mi már ilyen kényesek lettünk, hogy tisztességes és emberies bánást is követelünk. Csak tessék belenyugodni, kedves főnökeink. Jah! Sok minden megtörténik a szép *Tulipániában*, még az a hallatlan eset is megtörtént, hogy az önök munkásainak a *frakk* és nem *frakkjukon* a tulipán helyét a *Jogot a népnek* váltotta fel.

Azonban mi ígérjük és odatörekszünk, hogy tagjainkkal a szerződést az eddiginél is jobban betartassuk! Igen! Eleget iparkodunk tenni az *Ipartársulat* felszólításának és szorgalmazni fogjuk, hogy tagjaink mindenütt *szabad nappal* és *csak szervezeti* taggal dolgozzanak, de követelje az ipartársulat az ő tagjaitól, p. d. «Schovanecz», «Akadémia», Harkai Mór uraktól, hogy ők is *respektálják* a szerződést. Avagy munká-
akó az más?

A sajtó hatása az elmékre.

Az ólombetű, az újságnymó gépek fel-találása, a sajtó-«szabadság» szabadalmazása óta az emberek sajtó útján terjeszthetik gondolataikat, eszméiket ezer és millió ember közt.

Kezdetben a sajtó közkinccs volt. Ma nagyhatalom. Nevelő és gyilkoló fegyver. A népek társadalmi és gazdasági életét ma

a sajtó irányítja (azaz ha a sajtó hivatása magaslatán állana, kellene irányítania).

Azonban ma megfordítva áll. A sajtót irányítják, ahogy egyes kapzsi, kiváltságos emberek érdekei megkivánják. A sajtó hivatásának magaslatáról lealjasodott egyes üzleti spekulánsok révén a kalmárszellemlhez.

Ma minden osztálynak megvan a maga sajtója. A modern gazdasági fejlődés létrehozta az emberek osztályozását, jobban mondva két táborba tömörítette az emberiséget. Az egyik részen a vagyonos, a kizsákmányoló, a másik részen a vagyontalan, kizsákmányolt, védtelen munkások. Így vált a munkások életében nevelő és harci fegyvervé a munkás-sajtó.

Már most nézzük, milyen befolyást gyakorol a sajtó az emberek életére és igaz-e az, hogy a sajtó osztályérdeket szolgál?

Csak tessék figyelemmel kísérni a munkásoknak a polgári sajtót, amikor arról van szó, hogy a munkás az ő nyomorúságos helyzetének megjavításáért egy nagyobb darab kenyérért küzd, mit irnak ilyenkor a *polgári* lapok? Soha, vagy a legtrikább esetben szólnak meg a munkások mellett. De ökölnyi könyvet sírnak a magyar *ipar* pusztulásán, hasábokat irnak a Wertheim-szekerények érdekében és a munkás nekik csak *csöcselék*, felforgató lusta tömeg. Az a munkás, aki a polgári lapot olvassa, saját pénzéért a lassan ölő mérget szedi magába, mert megmételyezni gondolkozását, eltereli a saját érdekéről a figyelmét, vakká, elfogulttá teszi úgy annyira, hogy nem lesz helyes ítélőképessége és nem látja meg a kizsákmányoló turpisságát.

És mégis mily sok még azoknak a munkásoknak a száma, akik keserves fillérekkel az ő hóhéraikat támogatják.

Szervezett munkás polgári lapot nem vesz meg!

Minden öntudatos munkás az ő párt-sajtóját, a *Népszavát* olvassa, arra előfizet és terjeszti, amelyből tanulhat.

Igen, a Népszava a munkások szószólója, ügyük igazságos védelmezője, hatalom a munkások kezében, fegyver a jogaink kiküzdesében, félelmetes ostor a kizsákmányoló hatalmon levő osztályok ellen.

A Népszava üldözi az igazságtalanságot, védelmezi a munkások jogait, de hogy naponta lesujthasson a munkások ellen-ségeire, nekünk munkásoknak kell nagygyá, hatalmassá tenni a Népszavát azáltal, hogy ne legyen köztünk egy se, aki elő ne fizetne rája. A Népszava olvasása elősegíti a mi küzdelmünket, mert meggyőződött szocialistákká nevel bennünket, megismerteti velünk a tudást, az osztálytudatot felébreszti bennünk, már pedig odaadó igaz harcosok csak azok lehetnek szervezetünknek, akikben az osztálytudat megvan. Akkor nem kell félnünk helyzetünk javításáért folytatott küzdelmünkben.

SZEMLE.

Értesítjük a t. szaktársakat, hogy jövő hó 14-én (vasárnap) a dalárda közreműködésével kedélyes estély lesz.

Értesítjük a t. választmányi tagokat, hogy e hó 25-én, kedden este választmányi ülés lesz. Meghívó nem megy.

A «Szabadság» kávéházban végbe-mint sztrájkjéről vezető cikkünkben foglalunk. Ismeretes a szaktársak előtt, ugy

szintén a kávéseggédek előtt is, hogy a «Szabadság» kávéházban az éjjeli felirónó tette türethetlenné a konyhai alkalmazottak helyzetét, de megkeserítette a kávéseggédek napjait is. Ez a női «nemű» annyira ment már az ő *passziójával*, hogy csak az maradhatott meg az üzletben, aki az ő zarnoki hajlamainak alávetette magát. Aki ezt nem tette, az vagy rögtön pusztult (mert csak egy szavába került), vagy a legnagyobb szekuratár volt kénytelen el-tűnni. Ezt megváltoztatandó a konyhai alkalmazottak megbízták Zilahy szaktársat, hogy a munkáltatónál kérje nevükben, hogy ezt az állapotot szüntesse meg a főnök.

A válasz az volt a főnök részéről, a ki-nek az eddigi intézkedés nem tetszik, az mehet.

Mire a sztrájk bekövetkezett. A sztrájkolókkal szolidaritást vállaltak az ott dolgozó kávéseggéd elvtársaink is, kivéve négyet, akik közül később hárman csatlakoztak a sztrájkolókhoz, mert hiszen közös volt a sérelem. A két napig tartó sztrájk után az alábbi megegyezés jött létre:

Megegyezés.

A «Szabadság» kávéház alkalmazottainak harcából kifolyólag a következő megállapodás jött létre:

1. Strausz Antal ur kötelezte magát külföldi útjának visszaérkezése után az éjjeli felirónónek (Tubra Mariskának) azonnali elbocsátását.

2. Weinberger Béla sztrájk-törő rögtön elbocsátását.

3. Az összes sztrájkban levők visszavétek.

4. Az üzletben a szervezkedés szabad folyásának a megengedése és annak sosem való meggátlása.

5. Ezen sztrájkból kifolyólag három hónapon belül senki el nem bocsátható a sztrájkolók közül.

6. Addig is, míg az első pontban foglalt követeleésünk érvényre jut, felirónó összes jogaitól (eddig) megfosztatik és a személyzet feletti rendelkezés a kávéházban a fő-pincérekre és a konyhában az első kávé-főzőre ruháztatik.

Budapest, 1906 szeptember hó 6.

Strausz Antal.

Előttünk mint megbízottak előtt:
Boór Jenő, Vigh István, Krausz Ferenc, Farkas János, Schönherr József, Kéjöl Károly, Neumann Károly, Kalmár Emil, Fodor Pál.

Mi a magunk részéről csak annyit jegyzünk meg, hogy tudtunkkal Strausz Antal még ma sem utazott el.

Már pedig egészen jól emlékszünk, hogy a megegyezéskor Strausz ur azt mondta, pár nap mulva utazik.

Mi csak emlékeztetjük a t. Strausz urat és ne higgye, hogy ez a hónapok után való elutazás is azt jelenti, amit annak idején ön is és a harcoló felek értettek.

A szervező bizottság köréből. Ha a jelek nem csalnak, ugylászik a szervező bizottságra a tél beálltával sok és fontos munka vár.

Már is anyyi elintézni való ügyet jelen-tenek a szervező bizottságnak, hogy bizony van mit elintézni.

Azonban, hogy a szervező bizottság minden téren megfelelően fontos feladatának,

kell, hogy a szaktársak most már mulhatlanul lássanak hozzá az ellentállás gyarapításához, másrészt a bizalmiférfiak a szaktársak összességével a szervező bizottság hozott határozatait pontosan hajtásák végre.

A szaktársak nagyban megkönnyítik a szervező bizottság munkáját avval, ha a szerveződések pontjait betartják. Azonban sajnos, még mindig akadnak pecsovics jánosok, akik megkerülve a szabályt, szembe helyezkednek a szervezettel. — Elfelejtik ezek a sunyi legények, hogy most már elmultak azok az idők, amikor az ilyen eljárások megtorlatlanok maradtak. Ma már nem fogjuk tűrni, hogy egyes gerinctelen alakok a szervezet rovására cselekedjenek. És óva int a szervező bizottság minden szaktársat attól, hogy kéz alatt vagy ajánlat útján ne vállaljaunk üzletet, mert már jól ismerjük az ilyen fogást. Minden ilyen esetet meg fogjuk akadályozni, mert az ilyen eljárások a szervezet kárára és a megszerzett jogok rovására esnek.

A szervező bizottságunk a kávésségédek szervező bizottságával egyetemben halad a nyilvános uton, szervezi a kávéfőzőket, segédmunkásokat és a kávésségédeket. A feladat magaslatán áll akkor, mikor az ősz-szesség érdekét tartva szem előtt, kiméletet nem ismerve, megtorol minden olyan esetet, melyet egyes sunyi raffinált emberek az összesség kárára akarnak elkövetni, csak azért, hogy a kapzsi munkaadók kegyét, ha rövid időre is, megnyerjék.

A legutóbb tartott szervező bizottsági ülésen is voltak ilyen felhajtásaink.

Ilyenek voltak Czvetánovics és társa, Moré Antal denuncians és az Adria éjjeli kávéfőzője, aki, ugylátszik, gazdája arcizmainak mozgását úgy lesi, mint a jó házőrző gazdája intését. A «Szecesszió» kávéház nappali kávéfőzője meg úgy viselkedik, hogy azt kell róla hinnünk, hogy nem Európában nőtt fel, fél a világosságtól. De ki tehet róla, hogy vakond természettel vagyon megáldva. A «Millennium» kávéház Pázmay-féle tűzilegénynek meg azt üzenjük, hogy hozza rendbe a dolgát és a szabadnapot, mert oda is elér ám a szervező bizottság keze. És jó lesz avval nem megismerkedni.

A mult héten a szervező bizottság megbízásából Berezcki, Réföl és Schönherr eljártak a «Hunyady», «Damjanics», «Elevátor» és «Gebauer» kávéházakban. A három elsőben a szabadnap érdekében, az utóbbinál az éjjeli kávéfőző nem volt tag. (Már az lett.) A «Hunyadi» és «Damjanics» kávéházakban már tartottak azóta szabadnapot, de kérdezzük a «Elevátor» kávéház emberét, hogy miért ő nem? Ne várja, hogy megégyeszen menjünk, a főnökönje megadta. Tehát mire vár?

Itt tudatjuk a szaktársakkal, hogy szerdán délután és este felolvasás lesz.

Lapunk zártakor értesülünk arról, hogy a «Japán» kávéházban dolgozó szaktársak és kávésségédek Moré Antalt azért, mert besugó volt, közülük kibojkottálták. Nagyon helyes, így kell eljárni az árulókkal, legalább meg fogják tanulni az ilyen denunciansok, hogy nem lehet mindenütt aljusul denuncianálni és ha megteszik, elnyerik érte méltó jutalmukat, a munkások megvetését. Levonhatják ebből a konzekvenciát a pecsovicsok.

Szerdán, október hó 3-én, este 8 órakor az egyesület helyiségében dr. Mérő

Gyula elvtárs felolvasást tart a forradalmi szocializmusról.

Agitáljatok a felolvasás érdekében.

A «Budapesti kávéfőzők» tisztelet szerző bizottságának, helyben.

En aluliroft tudva azt, hogy mi a kötelessége egy szervezett kávéfőzőnek, alávetem magam azon határozatnak, hogy a Belvárosi kávéházba mint kávéfőző nem lépek be.

Kelt Budapest, 1906 szeptember 3.

Duni Gusztó.

Előttünk mint tanuk :

Székely Károly, Benczenleitner Gyula.

A fővárosi lakásviszonyok. Dr. Pikler Gyula, a fővárosi statisztikai hivatal egyik osztályvezetője újabb megdöbbenő adatokat szolgáltatott a fővárosi szegény emberek lakásviszonyairól. Ez adatok szerint 1901-ben a lakosság egyharmada élt kielégítő lakásviszonyok között, amennyiben ezek csak legfeljebb három emberrel osztoztak meg egy szobát. Egyharmada a lakosságnak 4-5 emberrel, egyharmada pedig, azaz kétszázötvenezer ember, hat és még több lakótársal lakott egy szobában, 160.000 ember 7, 8, 9 lakótársal, 10.500 ember pedig 11-15 lakótársal osztozt meg egy szobát. Egy szobában az egytűlakók nem állnak egy családból, hanem legtöbbször ágyrajáró volt. Minden negyedik huszven felüli férfi ágyrajáró. A lakások nyolc százalékának, azaz minden tizenharmadikának, nincsen konyhája. A viszonyokra jellemző, hogy míg 1901 óta 58.000-rel szaporodott a lakosság száma, addig az épületek száma alig szaporodott. Most csak 2-300 lakás üres. A statisztikai hivatal az ez év májusában megejtett népszámlálás eddigi, még nyilvánosságra nem hozott eredményeiből is a mostani viszonyokra nagyon jellemző adatokat állított össze. Budapestben 153.800 lakás van, ezek közül tizenegyezernek nincsen konyhája. Negyvenöt ezer olyan lakás van, amelyet a bérlő idegenekkel osztozt meg, Százöt ezer bérlő lakott idegenekkel egy szobában. Minden ötödik embernek nincs «zárt» lakása, azaz azt nással helytelen megosztani. Ezek azonban csak átlagos számok, a tényleges viszonyok egyes kerületekben sokkal rosszabbak, míg például a belvárosban kevés az ágyrajárók száma. Ezek indokolták a szociális és a nagyszabású mozgalmat, amelyet a tiszta demokráta párt és a szakszervezetek a lakásüzora ügyében indítottak.

A megnyirbált egyesülési jog. Nem mulik el hét, hogy egy vidéki rendőrkapitány vagy szolgabíró nem kezdene ki a munkások szakszervezeteivel. Legutóbb a csabai fősolgabíró az ottani összes helyi csoportok működését felfüggesztette, azzal az indoklással, hogy nincsenek szabályszerűen bejelentve. Azt mondja a főbíró is, az alispán is, hogy a belügyminisztertől rendeltet kaptak, hogy a helyi csoportok csak akkor kezdek meg működésüket, ha a belügyminiszter tudomásul veszi a megalakulásról szóló bejelentést. Tehát az összes csoportok működését felfüggesztette addig, míg a belügyminiszteri tudomásulvétel meg nem érkezik, ami azonban két évig is eltarthat. A szövetségek központjai ezt a jogcsontvitást nem nézhetik nyugodtan és panaszszal jártak Szabó Károly miniszteri tanácsosnál. A szakszervezeti tanács pedig terjedelmes beadványt nyújtott be, melyben az egyesülési jog csorbitását célzó dolgok voltak elpanaszolva. És hogy a vidéki csoportok ne legyenek örökös zaklatásnak kitéve, a szakszervezeti tanács a következő tervezetet terjesztette a miniszter elé:

Azerint, amint az egyes szövetségek alapszabályai intézkednek, a szövetség központi vezetősége, vagy a helyi csoport vezetősége bejelenti a helyi hatóságokhoz a csoport megalakulását, bejelenti az alakulás alkalmával felvett jegyzőkönyvet, a szövetség alapszabályainak egy példányát és bejelenti, hány tagja van a megalakult helyi csoportnak. Azonkívül e bejelentéssel egyidőben a belügyminiszteriumhoz is bejelenti a vezetőség a csoport megalakulását, bemutatja az alakulásnál felvett jegyzőkönyvet és bejelenti a csoport tagjainak létszámát. Ilyen módon a miniszterium megtudhatja és ellenőrizheti, hogy a csoport alapszabályszzerűen alakult-e meg, anélkül, hogy az alsóbbfokú közigazgatási hatóságok felterjesztését be kellene várnia. Ahoz azonban a szövetségek ragaszkodnak, hogy a csoportok e bejelentés megtörténtével azonnal megkezdhessek működésüket.

Válasz még nem érkezett a belügyminisztertől, de időközben értesültünk, hogy a munkások egyesülési jogát sértő rendeletet visszavontak.

Az ácsok harca. 10-dik hete már, hogy a budapesti ácsok ki vannak zárva. A pókheni mesterek már régen megbánták tettüket és szivesen vennék, ha a munkások ismét munkába állnának. Több ízben megkérték a kizártak bizottságát és a régi feltételek mellett ajánlották a békét. Ez a körülmény már magában is a mesterek vereségét jelenti. Utóbbiak tudvalevőleg a régi feltételek betartása alól ki akartak bujni és a szervezetet tönkre tenni. Nos, hát most a saját kárunkon tanultak. A munkások a kizárást nem hagyják megtorlatlanul. Munkabéremelést és munkaidőrovíditést követelnek és akárhogy dühöngnek a mesterek, ezt a követelést kénytelenek lesznek megadni. A kizártak közt kitűnő a hangulat és szükségét sem szenvednek, mert a magyarországi és külföldi szervezett munkásság gondoskodik arról, hogy kellő segítyben részesüljenek.

A malom munkások harca rendkívül nagy port vert fel. Megtörtént, hogy a kizártak, áthatva követeléseik igazságától, még a vezetőségük tanácsát és ajánlatát sem fogadták el. A harcz továbbfolytatását határozta el akkor, midőn vezetőségük a körülményekhez képest szög megállapodással lépett eléjük. Igaz, hogy ez a munkások kára volt, mert ha elfogadják vezetőségük tanácsát, akkor már egy héttel előbb emelt fűvel, mint gyöztések térhetek volna vissza munkába, így azonban sokkal kevesebb eredményel, kitéve a milliionosok szolgálatában álló hajcsárok szeszélyeinek és válogató kedvének, vehették fel a munkát.

Mindamellett a malombárók kizárása vereséggel végződött. Az a körülmény, hogy a malomtulajdonosok még az utolsó napokban is kénytelenek voltak a munkásokkal tárgyalni és a régi megállapodások egy részét fentartani, a kizárást visszavérését jelenti. A malomtulajdonosok rengeteg károkat szenvedtek és bizonyára örök időkre elmegy a kedvük attól, hogy a munkásokat provokálják. De reméljük, hogy a munkások is okulnak ezen a harczon. Be kell látniuk, hogy nagy hibát követtek el akkor, amidőn vezetőségük tanácsát nem fogadták el és ezt a hibát csak úgy tehetik javára, ha szerveznek.

A famunkások országos szövetsége augusztus hó 19-én és 20-án tartotta II. országos közgyűlését. A vezetőség jelentéséből kitűnik, hogy a szövetség fennállása óta bámulatos módon fejlődött. A szövetség 1904 július havában alakult meg, 2790 taggal. Azóta taglétszáma majdnem megötszöröződött. 1905 január 1-én volt a szövetségnek 5208 tagja, 1906 január 1-én 9660, 1906 június 30-án 19.252 tagja. E taglétszám az egyes szakmák közt így oszlik meg: asztalos 9295, esztergályos 263, kádár 809, kárpitos 706, kefekötő 254, kocsi-gyártó 382, kosárfonó 82, kaptafakészítő 5, szobrász 284, egyéb szakma 812. A szövetségnek összesen 128 helyi csoportja van. Másfél év alatt 34.508 koronát költött munkanélküli és 11.296 koronát utasgelyre. A szövetségnek fiatal korra ellenére tekintélyes készpénz-vagyon van: 25.946 korona. A könyvtárára 6698 koronát adott ki. A leltári vagyon 45.138 korona. Ez a szép jelentés örömmel tölt el minden őszinte munkásbarátot. A famunkások szövetség taglétszám tekintetében ma már a harmadik helyet foglalja el az orsz. szövetségek között. A közgyűlés maga igen szépen volt látogtva és a hatalmas németországi famunkás-szövetség is képviselve volt egy küldött által. A közgyűlés fontos szervezeti ügyekkel foglalkozott és ezek letárgyalása után országos értekezlet volt, mely elhatározta, hogy a «Famunkások Szaklapja»-t ezentul 6-8 oldal terjedelemben adja ki, továbbá megbizta az új vezetőséget, hogy össz-szavazás útján minél előbb léptesse életbe az országos ellentállási pénztárt.

Szaktársak! Olvassátok és terjeszsetek a Népszavát.

Kimutatás.

Augusztus hóban tagjárulékot fizettek és beíratkoztak:

	korona
Ditrich J.	2.-
Fekete A.	2.-
Piti L.	32.-
Berezky L.	4.-
Rocsharnig J.	2.-
Pagonyi A.	4.-
Bamstark S.	6.-

	korona
Lázár M.	4.-
Boncsa I.	4.-
Pacsó I.	4.-
Majer L.	8.-
Ungur M.	4.-
Rivola	4.-
Juhász A.	4.-
Sztraka A.	2.-
Weber A.	6.-
Gáspár M.	8.-
Pópa N.	2.-
Ausmann J.	4.-
Zilahy I.	6.-
Sirger S.	6.-
Ladányi A.	6.-
Varga A. (uj tag)	4.30
Lukács J.	2.-
Palamarczky A.	6.-
Tim N.	6.-
Fehér B.	2.-
Brunner J. (uj tag)	2.30
Bene P.	4.-
Laposa P. (uj tag)	4.30
Topor B. (uj tag)	4.30
Erhart M.	6.-
Erős J.	6.-
Dudás J.	8.-
Brestyák I.	4.-
Kelemen Gy.	2.-
Szenási J.	4.-
Vanyik I.	2.-
Kiss I.	2.-
Szopkó A.	6.-
Balog I.	2.-
Budai I.	4.-
Kóguipauer I.	6.-
Karvalics J.	4.-
Szabó S.	2.-
Wolf J.	8.-
Endrész J.	4.-
Tóth I.	4.-
Szokolyi M. (uj tag)	4.30
Kordik A.	2.-
Bálint J.	2.-
Rugli Gy.	2.-
Menyhárt M.	2.-
Gerl I.	2.-
Tóth K.	2.-
Fanta M.	10.-
Meszlényi T.	2.-
Keresztury F.	2.-
Tóth A.	4.-
Kostyák A.	2.-
Fekete A.	2.-
Hollósi I.	20.-
Weigl I.	4.-
Kern J.	2.-
Morvai J.	8.-
Horváth Gy.	4.-
Schmiedt E.	4.-
Gierlich M.	4.-
Róth M.	2.-
Sidó M.	2.-
Benics S.	4.-
Czakó M.	4.-
Sándori Gy.	4.-
Nánási P.	24.-
Nagy J.	6.-
Kocsis L.	10.-
Reich L. (uj tag)	4.30
Walter V. (uj tag)	4.30
Adorján J.	2.-
Horváth L. (uj tag)	4.30
Ambrus I.	2.-
Satura J.	10.-
Vér J.	2.-
Winczencz A.	2.-
Nagy F.	10.-
Rebeles M.	2.-
Tóth V.	2.-
Németh Gy.	4.-
Oszkán V.	4.-
Dolla J.	8.-
Kostyák J.	2.-
Nagy F.	6.-
Gál G.	2.-
Pópa P.	4.-
Földi M.	14.-
Nemes S.	20.-
Csonka P.	2.-
Kucsi J.	10.-
Kis S. (uj tag)	4.30
Rebhun A.	4.-
Duni G.	12.-
Csicsali J.	4.-
Cserniga Gy.	4.-

	korona
Ács F.	6.-
Pópa N.	2.-
Leichter J.	2.-
Gudmann S.	2.-
Galsi I.	2.-
Földi J.	10.-
Fudóka P. (uj tag)	4.30
Nyári S.	2.-
Hász K.	2.-
Pamatya K.	10.-
Mihály S.	12.-
Gyurás J.	4.-
Tóth K.	2.-
Fekete A.	10.-
Keresztury F.	4.-
Lesmofczky P. (uj tag)	4.30
Nagy I.	6.-
Weisz A.	2.-
Reif L. (uj tag)	84

Folytatás a jövő számban.

Szerkesztői üzenetek.

Z. I. Ez nem vált be. Öntől jobbat várok. Irt már ön kifogástalan dolgokat is. Ne hagyjon magamra. Irjon.

W. A. Amint látja, felhasználtam a témát. Próbálkozzék gyakrabban irni.

Ifj. B. I. Beküldöttjét nem használhatom. A megírt bajokat maguknak kell orvosolni. A tulipános nagyságát pedig szoktassák rá munkásbecsülésre.

**Szaktársak! Erősítsük szervezetünket! Gyűjtsünk tagokat! Egyesülé-
ben az erő!**

Kiadó: KÉFÖL KÁROLY.

Felelős szerkesztő: SCHÖNHERR JÓZSEF.

TELEFON 13-06.

TELEFON 13-06.

Ezredéves és országos kiállításon
millenniumi nagy érmmel kitüntetve.

GÁLLIK LAJOS

rézműves-mester
Budapest, VII.,
Kertész-utca 8.

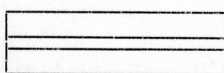

Ajánlja magát kávéház-, szálloda- és vendéglői
konyhaberendezésre. Szállít kávéházi
konyhatűzhelyeket és mindennemű vörösréz
főzőedényeket. javítások és színezések
pontosan és jutányos áron szállítatnak.

Kitüntetve az Országos iparegyesület ezüst díszérmével,
valamint az ezredéves orsz. kiállításon a kiállítás érmével.

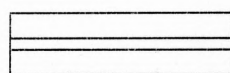
LEFKOVITS I. ÉS TÁRSA

Csász. és kir. szabad. tekeasztal-, dákó- és elefánt-
csontgolyó-gyár. Teljes kávéházi berendezési vállalat.

Budapest, VI. ker.,

Király-utca 36. sz.

TELEFON-SZÁM: 14-74.

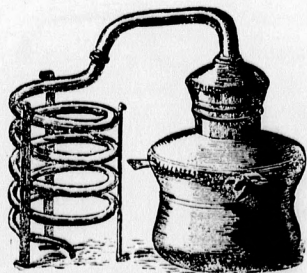
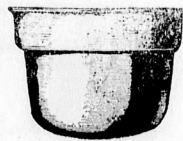
TELEFON-SZÁM: 14-74.

HALAS ÉS HAUGG

RÉZMŰVESEK

BUDAPEST, VII. KER., AKÁCZFA-UTCA 47.

Készítünk előnyös tengelyen fordítható (dupla)
vizzel forralható pálinkafőző kazánokat,
vendéglői és kávéházi berendezéseket, mosó-
és takaréktűzhely üstöket; mézeskalácsosok,
czukrárszok és kalaposok részére szükséges
tárgyakat, borászati, vegyészeti és gyógyszer-tári
cikkeket és minden e szakmába vágó vörös-
rész munkákat és szereléseket.

= Vörösréz és bádgedények ónozását (ciznezést) a legjutányosabb árban eszközölünk. =